

171. 4.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Algemeen.

Algemeen werden de voorgestelde wijzigingen met instemming ontvangen. Voor bepaalde groepen van werknemers is de totstandkoming dezer veranderingen hoogst urgent en men vroeg zich af, waarom niet reeds veel eerder deze betrekkelijk eenvoudige materie door den Minister is aangevat, te meer, daar hierop van verschillende zijden, zoo b.v. door de Stichting van den Arbeid, met klem is aangedrongen.

Verhooging loongrens.

Vrij algemeen was men het er over eens, dat er geen klemmende redenen zijn om de voorgestelde verhooging van de loongrens niet toepasselijk te verklaren op het Ziekenfondsenbesluit. De door den Minister aangevoerde gronden werden niet houdbaar geacht.

In de eerste plaats wijst de Minister op bezwaren van de zijde van verzekerden, van wie een groep tegen hun zin gedwongen zou worden, zich bij een ziekenfonds aan te sluiten, hoewel zij dit niet begeeren, omdat zij particulier patiënt van hun arts willen blijven; in de tweede plaats voorziet de bewindsman bezwaren van de zijde der medici.

Wat nu het eerste betreft, zij opgemerkt, dat de verhooging van de loongrens noodig is geworden door de stijging der kosten van levensonderhoud. Moeilijk valt vol te houden, dat door deze verhooging een categorie arbeiders binnen den kring der verzekerden wordt gebracht, die wat haar samenstelling betreft, sterk zou afwijken van de categorieën der tot dusver verplicht verzekerden. Het is mogelijk, aldus vele leden, dat sommige werknemers, die door een verhooging der loongrens tot f 3750 onder de werking van het Ziekenfondsenbesluit zouden komen te vallen, daarop weinig prijs stellen. Maar daar staat tegenover, dat zeer velen, die vroeger onder dit besluit ressorteerden, doch die thans door de algemeene loonstijging buiten de werkingssfeer er van zijn komen te vallen, bij ziekte zeer groote kosten voor medische hulp moeten maken, die zij praktisch niet kunnen dragen. Immers, de stijging der loonen representeert allerminst een welstandsvermeerdering. Integendeel, juist bij de hoogere loonen is de loonstijging ten achter gebleven bij de stijging van de kosten van het levensonderhoud.

Door verhooging van de loongrens ook in het Ziekenfondsenbesluit worden niet alleen zij, wier loonen door de algemeene loonstijging thans de grens van f 3000 overschreden hebben, weer in de verplichte verzekering opgenomen, maar ook zij, die vóór de loonstijging reeds meer dan f 3000, doch thans nog minder dan f 3750 per jaar verdienen.

Naar de meening van zeer vele leden kan van de laatste groep slechts een betrekkelijk gering aantal personen bezwaar tegen opnemings in de verplichte verzekering verwacht worden. In ieder geval is daarin geen steekhoudend argument gelegen tegen de verhooging der loongrens omdat daarvan zeer vele anderen de dupe zouden worden.

Al evenmin rechtvaardigt de tegenzin, die bij sommige medici zou bestaan, het achterwege laten van dezen maatregel. Door de stijging van het loonniveau zijn talrijke werknemers, die vroeger onder het Ziekenfondsenbesluit vielen, thans gedwongen, zich als particulier patiënt door een arts te laten behandelen. Door een verhooging der loongrens in het Ziekenfondsenbesluit wordt deze stroom van nieuwe particuliere patiënten weer naar de ziekenfondsen teruggeleid.

Gaarne zou men daarom nader van den Minister vernemen, welke de in de Memorie van Toelichting wel vermelde, doch niet omschreven bezwaren zijn, die van medische zijde tegen de loongrensverhoging, ook in het Ziekenfondsenbesluit, bestaan.

Enkele leden hadden bezwaar tegen een verhooging van de loongrens in het Ziekenfondsenbesluit, omdat zij de oorspronkelijke grens van f 3000 reeds hoog vonden. Door verhooging van deze grens zouden de z.g. „buspraktijken” nog meer worden belast, waaronder de behandeling zou lijden en waardoor verschillende personen aan de particuliere artspraktijk onttrokken zouden worden.

Verscheidene leden wezen er op, dat, mocht voor het Ziekenfondsenbesluit de loongrens niet worden verhoogd, daardoor de administratieve besommingen, welke de uitvoering van de sociale verzekering den werkgevers bezorgt, nog grooter zullen worden, omdat er dan weer afzonderlijke boekingen, afzonderlijke opgaven en afzonderlijke berekeningen moeten plaats vinden, terwijl aparte formulieren moeten worden ingevuld. Wanneer men, zooals deze Minister, voorstander is van een algemeene volksverzekering, die allen omvat, schijnt de hier voorgestelde oplossing bovendien onlogisch. Van verschillende zijden werden de bezwaren onderstreept, welke klevden aan een sociaal verzekeringssysteem met verschillende loonnormen, waarbij dan tevens nog met neveninkomsten en dergelijke rekening moet worden gehouden. Op zoo groot mogelijke uniformiteit werd dan ook met klem aangedrongen.

Een aantal leden zou het juist achten, indien in de wet geen loongrenzen zouden worden vastgelegd, doch aan de Regering de bevoegdheid zou worden verleend, hetzij bij algemeene maatregel van bestuur, hetzij bij besluit, de loongrens te bepalen, opdat, wanneer de gestegen kosten voor het levensonderhoud en de daarmee gepaard gaande loonstijgingen daartoe aanleiding geven, deze langs betrekkelijk eenvoudigen weg zou kunnen worden gewijzigd en aangepast aan de omstandigheden. Door een goede toepassing van deze bevoegdheid, die dan ook de andere sociale verzekeringswetten zou moeten gelden, kan een belangrijke bijdrage worden geleverd tot de unificatie van onze sociale verzekering.

Door de onderlinge incongruentie immers van de bepalingen in zake het verzekeringsplichtig loon in de verschillende verzekeringswetten bestaat de noodzakelijkheid, bij de verantwoordelijkheid van het loon, naar hetwelk de premie moet worden geheven, de verschillende wettelijke regelingen uiteen te houden. Het loon, dat verantwoord moet worden voor de Ongevallenwet 1921, kan niet dienen als basis voor de premieberekening ingevolge de Ziektewet. Voor de toepassing van de Kinderbijslagwet wijkt de loonvaststelling weder af, zoowel van die voor de Ongevallenwet als van die voor de Ziektewet. Deze toestand, die op zich zelf reeds moeilijk genoeg is en zoowel voor het bedrijfsleven als voor de met de uitvoering der verzekering belaste organen administratief bezwaarlijk, zou nog weer meer bezwaren opleveren, indien binnenkort voor de toepassing van de Ziektewet een andere loongrens zou gelden dan voor de toepassing van het Ziekenfondsenbesluit. De complicaties worden dan nog grooter.

Duitsche insluipsels.

Hoewel zij er zich van bewust waren, dat zulks slechts zijdelings met het onderhavige ontwerp in verband stond, vroegen verscheidene leden zich af of het niet juist zou zijn, tegelijk met deze wetswijziging eenige algemeene correcties aan te brengen. Met name had men hierbij op het oog een misvorming van de Ziektewet, zooals deze bij besluit van den waarnemend Secretaris-Generaal van het Departement van Sociale Zaken bij besluit van 21 September 1940, no. 150, later gevolgd door dat van 16 Augustus 1941, no. 161, tot stand was gebracht. Het gaat hier om wijzigingen, die dezen leden tegen de borst stuiten en die naar hun meening dan ook, als zijnde volkomen in strijd met den geest van onze sociale wetgeving, bij de eerstvolgende gelegenheid behooren te worden geschrapt.

Van andere zijde werd hiertegenover opgemerkt, dat het bij het onderhavige ontwerp gaat om enkele incidentele en technische veranderingen en dat men toch op korten termijn een breede herziening van de geheele sociale verzekeringswetgeving tegemoet mag zien. Ook vermeldde men nog, dat een regeling van onderstand aan de z.g. „ongetrouwde” moeder reeds in het ontwerp van Minister Slotemaker de Bruïne voorkwam; de regeling werd echter door de toenmalige Kamer niet geaccepteerd. Reden te meer voor de hierboven aan het woord zijnde leden, om aan te dringen op schrapping van deze „Duitsche insluipsels”.

Aldus vastgesteld 17 April 1946.

STEINMETZ.
SUURHOFF.
SCHILTHUIS.
BAAS.
BAJETTO.